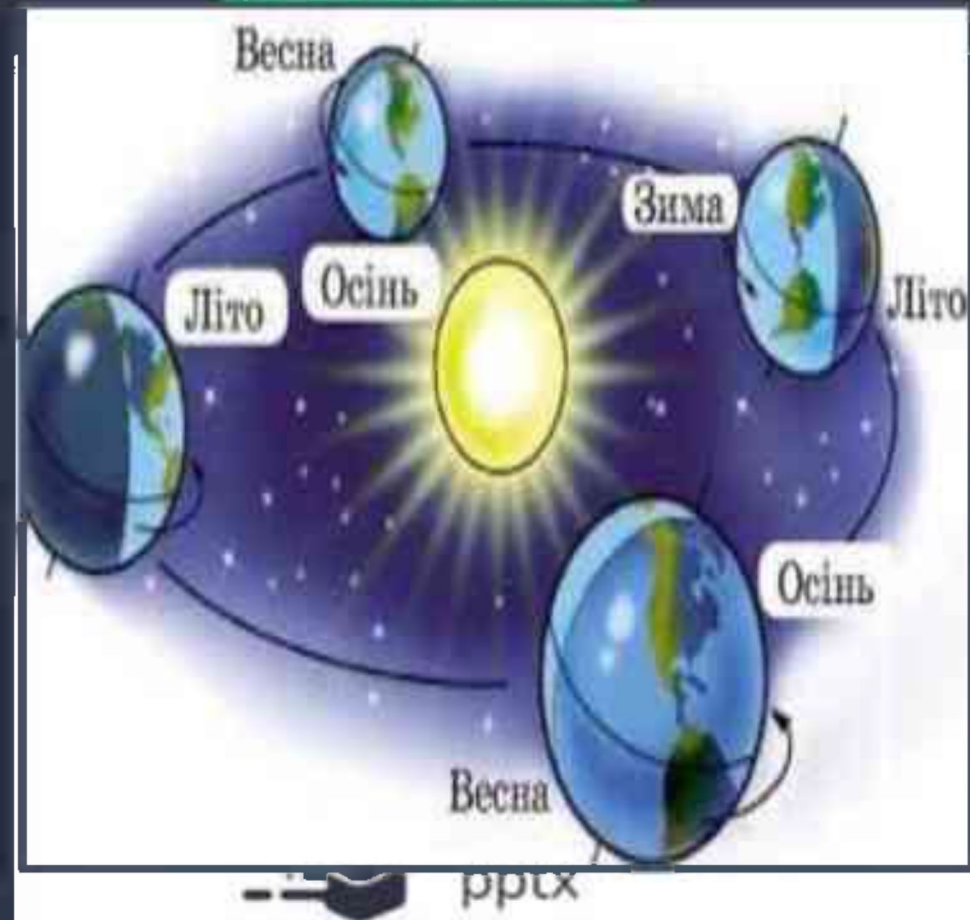

Я досліджую світ
4 клас

Дата:04.04.23 Клас: 4-А (інд.навч.)

Предмет:ЯДС

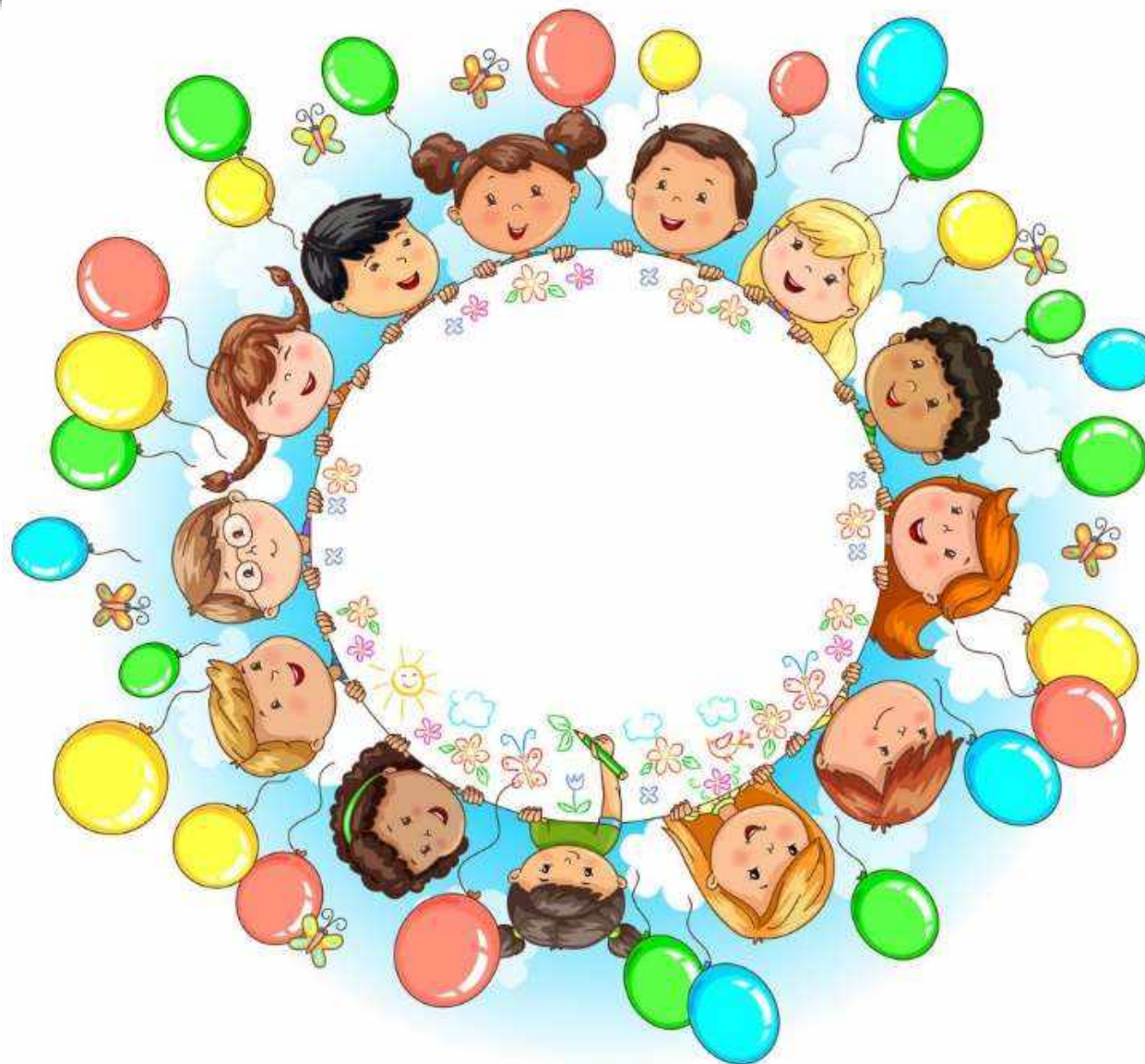
Вчитель: Таран Н.В.

Тема. Як відбувається добовий і річний рух Землі

Мета: моделювати обертання Землі; пояснювати, як рух нашої планети впливає на явища, що відбуваються у неживій і живій природі (зміни дня і ночі; нерівномірне нагрівання земної поверхні; колообіг води; сезонні зміни у природі; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи.

Сьогодні

Ранкове коло

Сьогодні

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Пригадайте, що таке вісь Землі.

Що таке гномон?

Скільки триває доба? А рік?

Назвіть пори року.

Ви вже знаєте, що Земля рухається навколо Сонця та одночасно обертається навколо своєї осі.

Вісь Землі – уявна лінія, навколо якої відбувається обертання нашої планети.

- Пригадайте, чому на Землі буває день і ніч.

Земля обертається із заходу на схід, і Сонце освітлює то один, то інший її бік. Ми не помічаємо руху, бо обертаємося разом з планетою. Повний оберт навколо своєї осі Земля здійснює за 24 години, тобто за добу.

У результаті обертання Землі навколо своєї осі не тільки відбувається зміна дня і ночі, але й рівномірно розподіляються тепло та волога по земній поверхні. Це створює сприятливі умови для життя на планеті.

Обертання Землі навколо своєї осі

Припустіть, що буде, якщо Земля не обертатиметься навколо своєї осі. Чи відбуватиметься зміна дня і ночі?

Тривалість доби на планетах Сонячної системи різна.

Планета	Тривалість доби	Планета	Тривалість доби
Меркурій	1404 год	Юпітер	9 год 55 хв
Венера	5832 год	Сатурн	10 год 34 хв
Земля	23 год 56 хв	Уран	17 год 14 хв
Марс	24 год 40 хв	Нептун	16 год 7 хв

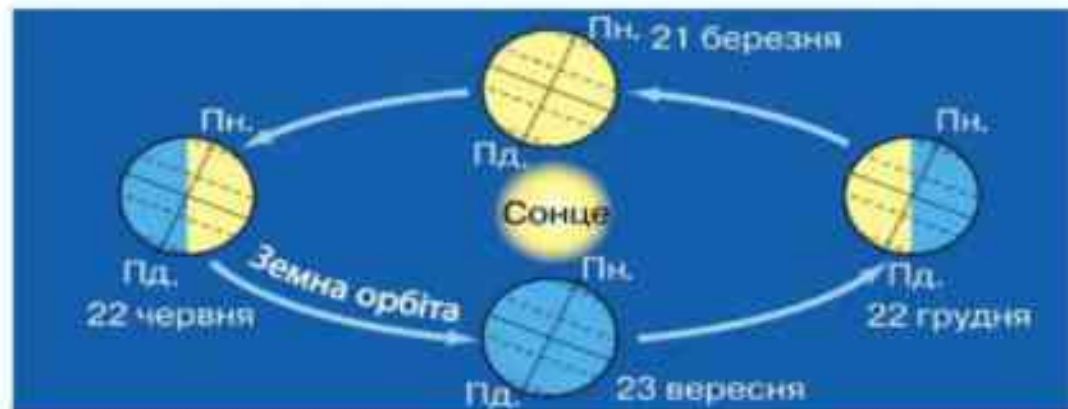
Яка з планет обертається найповільніше, а яка – найшвидше? Назвіть планети в порядку збільшення швидкості обертання.

Унаслідок руху Землі навколо Сонця відбувається зміна пір року.

Земна орбіта – шлях, яким Земля рухається навколо Сонця.

На малюнку показано чотири різних положення Землі під час руху орбітою. Видно, що вісь Землі нахилена, тому земна поверхня отримує неоднакову кількість світла й тепла. Від нахилу земної осі й залежить зміна пір року. Коли до Сонця обернена Північна півкуля, вона отримує більше тепла й світла, ніж Південна. У цей час у Північній півкулі літо, а в Південній – зима. Коли ж Південна півкуля обер-

Обертання Землі навколо Сонця

нена до Сонця, там настає літо. Дні стають довшими, ночі – коротшими. У Північній півкулі в цей час зима.

- Якщо в Північній Америці літо, то яка пора року в Південній Америці? Якщо в Південній Америці зима, то яка пора року в Австралії?

Якщо обидві півкулі освітлюються Сонцем, то настає весна й осінь. Повний оберт навколо Сонця Земля здійснює за рік.

- Пригадайте, скільки триває рік на Землі.

Ви проводили спостереження за висотою Сонця над горизонтом і знаєте: що вище Сонце над лінією горизонту, то дужче сонячні промені нагрівають земну поверхню.

Упродовж року висота Сонця постійно змінюється. Ближче до весни день стає довшим. Сонце піднімається дедалі вище та більше нагріває поверхню Землі. Ближче до осені дні стають коротшими, ночі – довшими, і в полудень Сонце стоїть усе нижче над горизонтом. Цим і пояснюється зниження температури повітря від літа до зими.

Положення Сонця на небосхилі опівдні

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

Я ЦЕ ЗНАЮ!!!

ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!

ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!

Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ!!!

Вісь Землі – уявна лінія,
навколо якої відбувається
обертання нашої планети.

Пригадайте, чому на
Землі буває день і ніч?

https://www.youtube.com/watch?v=I_JPO-QsJ2Q

Припустіть, що буде, якщо Земля не обертатиметься навколо своєї осі. Чи відбуватиметься зміна дня і ночі?

Яка з планет обертається найповільніше, а яка – найшвидше? Назвіть планети в порядку збільшення швидкості обертання

Планета	Тривалість доби	Планета	Тривалість доби
Меркурій	1404 год	Юпітер	9 год 55 хв
Венера	5832 год	Сатурн	10 год 34 хв
Земля	23 год 56 хв	Уран	17 год 14 хв
Марс	24 год 40 хв	Нептун	16 год 7 хв

РУХЛИВА

ВПРАВА

Земна орбіта – шлях, яким
Земля рухається навколо
Сонця.

VIDEO

Якщо в Північній Америці літо, то яка
пора року в Південній Америці?
Якщо в Південній Америці зима, то
яка пора року в Австралії?

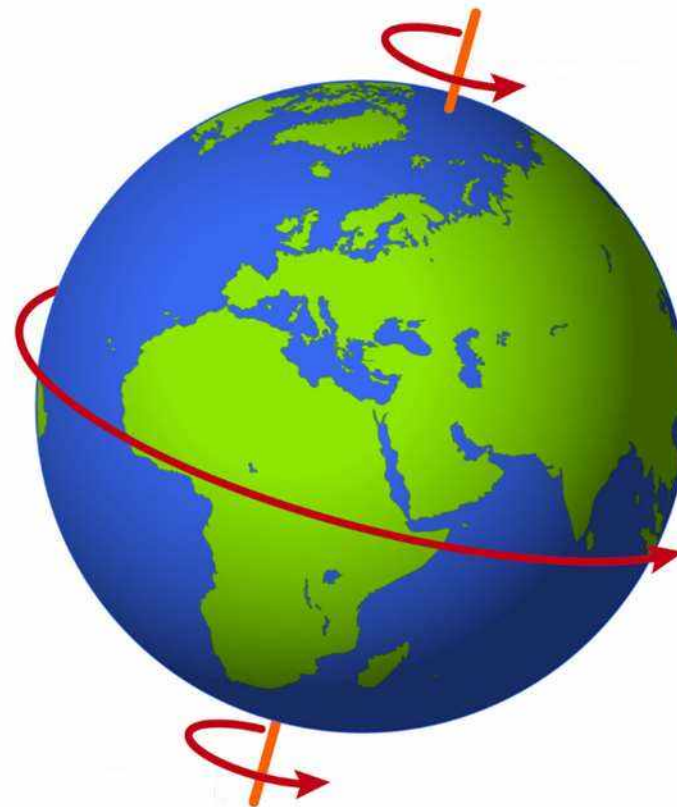
Чому зміна дня і ночі на Землі
відбувається швидше, ніж
зміна пір року?

Завдання 1

Познач на малюнку земну вісь. Стрілкою покажи, у якому напрямку обертається Земля. Допиши речення.

Наша планета обертається в напрямку із
заходу на схід проти часової стрілки.

Завдання 2

Розглянь схему. Запиши, на яких материках день, а на яких – ніч.

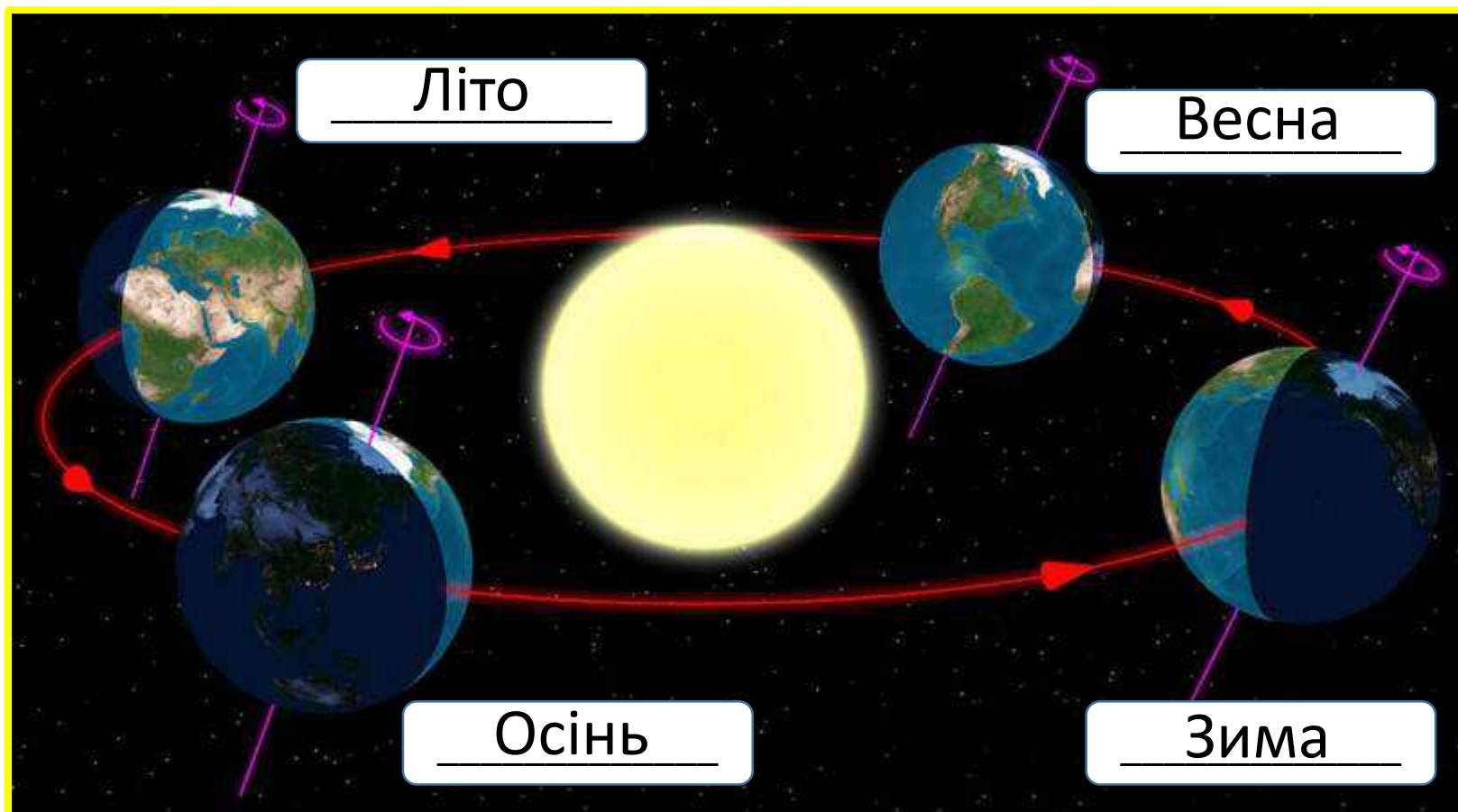
День Євразія, Австралія

Ніч Африка, Північна Америка,
Південна Америка, Антарктида

Завдання 3

За схемою встанови, якій порі року відповідає кожне положення Землі. Запиши.

Завдання 4

За який час Земля здійснює один оберт навколо своєї осі? Познач .

☐

за 12 годин

☒

за 24 години

☐

за місяць

☐

за рік

Завдання 6

1. Поясніть, чому відбувається зміна дня і ночі.
2. Упродовж якого періоду часу Земля здійснює один оберт навколо своєї осі?
3. Назвіть причину зміни пір року на Землі.
4. Яке значення має обертання Землі навколо своєї осі для життя на Землі?
5. Чи може те, про що ви дізналися впродовж вивчення теми, знадобитися вам у житті? Коли саме?

...календар – це система обчислення часу, заснована на повторюваності природних явищ і на русі небесних тіл – Сонця, Землі та Місяця. Складається він з 12 місяців, або з 365 (366 – у високосний рік) днів. Слово «календар» походить від латинського «календе». Цим словом римляни називали перші і останні числа місяця.

**Повторити тему на
сторінках 87-90.**

Ось ці «**страви**» були
зіпсовані, і мені не
сподобались.

Я майже переварила цю
«**їжу**».

Саме ця «**їжа**» під час
уроку була
найсмачнішою. Я б з'їв її
ще.

Запакуйте мені з
собою ...

